

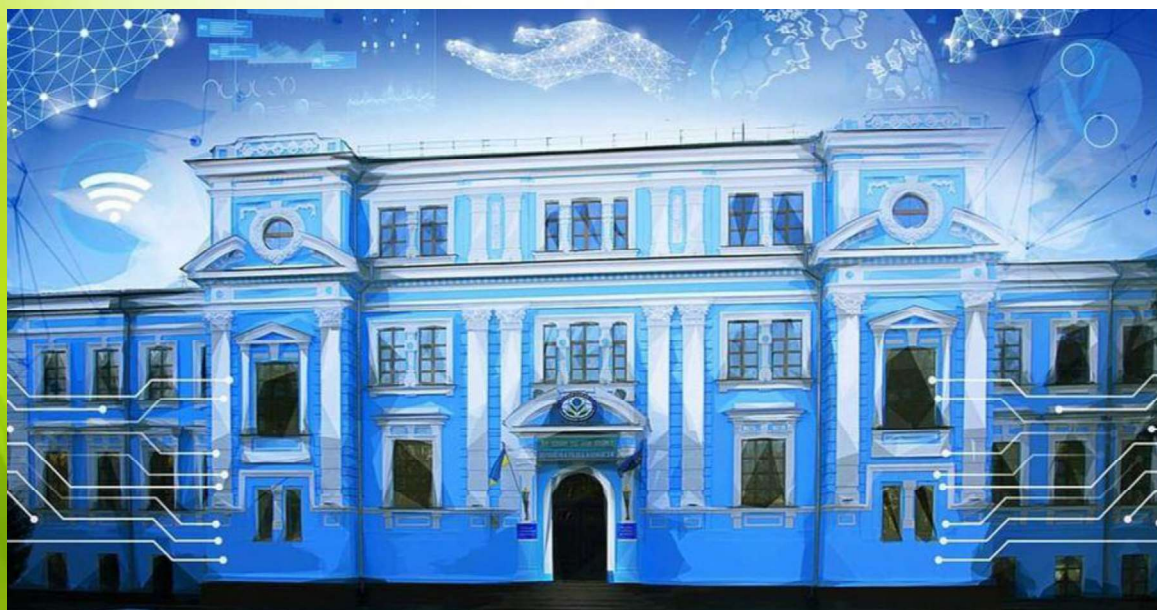
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВЕТЕРИНАРІЇ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

МАТЕРІАЛИ

**XI щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих вчених**

**НАУКОВІ ЧИТАННЯ 2024
Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва
та ветеринарної медицини**

**14 листопада 2024 р.
м. Житомир**

УДК 619:614.23:636

Наукові читання 2024. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: XI щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція, 14 листопада 2024 року. Житомир: Поліський національний університет, 2024. 256 с.

Редакційна колегія

Голова

Кот Т. Ф. директор НІІ тваринництва та ветеринарії,
доктор вет. наук, професор

Члени колегії

Ревунець А. С. декан факультету ветеринарної медицини
Гуральська С. В. доктор вет. наук, професор
Сокульський І. М. кандидат вет. наук, доцент
Шуляр Альона Л. кандидат с.-г. наук, доцент

Рецензенти

Піддубна Л. М. доктор вет. наук, професор Поліського
національного університету
Білий Д. Д. доктор вет. наук, професор Дніпровського
державного аграрно-економічного
університету
Мельник О. П. доктор вет. наук, професор Національного
Університету біоресурсів і природо-
користування України

Редакторська група

Фещенко Д. В., Хоменко З. В. (кандидати вет. наук, доценти)

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту
тваринництва та ветеринарії
(протокол № 4 від 18 грудня 2024 р.)
Вченої радою Поліського національного університету
(протокол № 5 від 30 грудня 2024 р.)

В збірнику висвітлені результати вітчизняних наукових досліджень з актуальних питань ветеринарної медицини і тваринництва, у вирішенні яких зацікавлені науковці та практикуючі спеціалісти.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

© Поліський національний університет, 2024

<i>Євстаф'єва В. О., Година В. П.</i> Поширення еймеріозу курей в приватних господарствах Решетилівської МТГ Полтавської області.....	151
<i>Застулка М. В., Гуральська С. В., Галатюк О. Є.</i> Весняна підгодівля бджіл «Комбійодом».....	153
<i>Зименко О. Д., Лахман А. Р., Романишина Т. О.</i> Підходи до оцінки ризиків та забезпечення ефективної діагностики інфекційних хвороб	155
<i>Луценко С. О., Омельчук М. В., Боровський В. В.</i> Профілактика захворювань риб	158
<i>Назаренко С. М.</i> Біоценоз мікроорганізмів у біоплівках системи водопостачання ліній напування тварин	160
<i>Петруненко А. П.</i> Особливості сезонної активності кліщів <i>Dermanisus gallinae</i> за різних типів утримання курей-несучок	163
<i>Пінський О. В.</i> Ретроспективний аналіз лабораторної діагно- стики сказу тварин в Житомирській області	166
<i>Противень Р. А.</i> Поширення гіардіозу собак у місті Київ.....	169
<i>Ревунець В. А.</i> Гематологічні показники у собак, хворих парвовірусним ентеритом	172
<i>Рибачук Ж. В., Очеретна Д. О., Прокопчук Д. Я.</i> Фармакологічні ефекти у кошенят за пер- орального використання Трифузолу	174

ПОШИРЕННЯ ЕЙМЕРІОЗУ КУРЕЙ В ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВАХ РЕШЕТИЛІВСЬКОЇ МТГ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Євстаф'єва В. О. – д. вет. н., професор
Година В. П. – здобувач ВО ступеня PhD
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава*

Актуальність проблеми. Найпростіші організми роду *Eimeria* – це паразити, специфічні для господаря та тканин і розмножуються тільки в епітеліальних клітинах. У курей паразитує декілька видів еймерій, а саме: *E. acervulina*, *E. brunetti*, *E. maxima*, *E. mitis*, *E. necatrix*, *E. praecox*, які викликають кокцидіоз. Це кишкова інвазія, що характеризується порушенням роботи кишкового тракту, діареєю, запальними та некротичними процесами в кишечнику. Все це призводить до значних економічних втрат у птахівництві в усьому світі, внаслідок значної летальності молодняку птиці та зниженням її продуктивності (Blake et al., 2020; Burrell et al., 2020).

Існують конкретні фактори, які сприяють поширенню кокцидій, такі як незадовільні гігієнічні умови утримання курей, відсутність дезінфекції та дезінвазії тощо. Санітарна обробка відіграє важливу роль у зниженні розповсюдження паразита, оскільки найпоширенішим способом передачі ооцист є механічні переносники, такі як переміщення персоналу чи обладнання між фермами, а також присутність гризунів і мух (Nadas et al., 2014; Wondimu et al., 2019).

Тому, дослідження поширення еймеріозу курей на території окремих регіонів України є актуальним питанням.

Мета роботи: встановити ступінь інвазованості курей збудниками еймеріозу в умовах приватних го-

сподарств Решетилівської МТГ Полтавської області.

Результати дослідження. Роботу виконували впродовж 2024 р. в умовах лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету та в умовах приватних господарств Решетилівської МТГ Полтавської області. Курей досліджували загально-прийнятою методикою копроовоскопії (Галат та ін., 2015). Вираховували показники екстенсивності та інтенсивності інвазії (ЕІ, % та ІІ, ооцист/г). Всього обстежено 980 голів курей різного віку.

Середня екстенсивність еймеріозної інвазії курей становила 29,9 % за інтенсивності еймеріозної інвазії $721,45 \pm 31,8$ ооцист/г. Водночас, показники інвазованості курей еймеріями у розрізі населених пунктів різнилися (табл.).

Таблиця. Поширення еймеріозу курей в умовах приватних господарств Решетилівської МТГ Полтавської обл.

Населений пункт	Досліджено, гол.	Інвазовано, гол.	ЕІ, %	ІІ, ооцист/г (M±m)
м. Решетилівка	51	23	45,1	$652,96 \pm 39,1$
с. Братешки	36	11	30,6	$409,48 \pm 27,7$
с. Долина	107	28	26,2	$308,63 \pm 22,5$
с. Каленки	82	29	35,4	$505,69 \pm 36,9$
с. Кукобівка	96	36	37,5	$411,29 \pm 42,6$
с. Пащенки	92	19	20,7	$736,17 \pm 40,1$
с. Покровське	49	22	44,9	$1396,11 \pm 69,5$
с. Пустовари	118	11	9,3	$958,39 \pm 39,4$
с. Нове Остапове	105	8	7,6	$92,36 \pm 15,4$
с. Тури	135	41	30,4	$502,18 \pm 43,7$
с. Федіївка	109	65	59,6	$1962,67 \pm 82,3$
Всього	980	293	29,9	$721,45 \pm 31,8$

Це пов'язане, на нашу думку, з незадовільними санітарно-гігієнічними умовами утримання птиці, а також відсутністю протипаразитарних обробок.

Висновки:

1. Встановлено, що середня екстенсивність еймеріозної інвазії курей в умовах приватних господарств Решетилівської МТГ Полтавської області становила 29,9 % за інтенсивності еймеріозної інвазії $721,45 \pm 31,8$ ооцист/г.

2. Показники екстенсивності та інтенсивності еймеріозної інвазії курей залежно від обстеженого населеного пункту коливалися в межах від 7,6 до 59,6 % та від $92,36 \pm 15,4$ до $1962,67 \pm 82,3$ ооцист/г.

ВЕСНЯНА ПІДГОДІВЛЯ БДЖІЛ «КОМБІЙОДОМ»

Заступка М. В. – здобувач ВО ступеня PhD
Гуральська С.В., Галатюк О.Є. – д. вет. н., професори
Поліський національний університет, м. Житомир

Актуальність проблеми. Слабкі бджолині сім'ї повільно розвиваються після весняного обльоту та часто хворіють інфекційними хворобами, проте сильні сім'ї активно розвиваються і не хворіють (Галатюк та ін. 2020, 2024). Саме тому весняні підгодовлі на пасіках проводяться з метою стимуляції розвитку та різкого збільшення сили сімей. При цьому застосовують із цукровим сиропом білкові, вітамінні або імуностимулюючі препарати. Проведені нами спеціальні експерименти в бджолиних садках по вивченню дії препарату «Комбійод» показали, що даний препарат у дозі 0,75–1,0 мл на 1 л цукрового сиропу підвищує життєздатність бджіл та продовжує їх життя на 25–30 %. Питання продовження життя зимової генерації бджіл весною дуже актуальне, так як саме ця генерація бджіл забезпечує збереження і ус-